
Noc vědců na UK přilákala přes tři tisíce lidí

Noc vědců na Univerzitě Karlově přilákala přes tři tisíce lidí

Tak rušnou noc ještě Žižala, jak se přezdívá protáhlému sídlu Ústavu anatomie 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v pražském Motole, nezažila. V pátek univerzita tuto a další tři budovy zpřístupnila veřejnosti v rámci celorepublikové vědecko-popularizační akce Noc vědců.

Je krátce po dvacáté hodině a na chodbě Ústavu anatomie se tísni několik desítek návštěvníků. Prohlíží si 3D tiskárnu, v níž se vytváří dokonalé plastové kopie lidských kostí. Pokouší se pod dohledem mediků nahmatat vlastní appendix a několik zvědavců nahlíží do ohromných kontejnerů – všem je jasné, k čemu asi slouží... „Nebojte se, mrtvá těla zde nemáme. Zatím ještě ne,“ komentuje jejich snahu vedoucí ústavu David Kachlík. Prostory jsou zcela nové, ještě nepoužívané, a toto je jedinečná příležitost prohlédnout si pitevni sály nebo si vyzkoušet práci s chirurgickými nástroji, které používají budoucí lékaři. Poté, co zde bude začátkem října zahájena výuka na tělech dárců, nebudou z etických a hygienických důvodů prohlídky Ústavu anatomie 2. LF UK možné.

Jak si přišít prst

„Chcete si zkusit steh?“ ptá se mladá medička a představuje mi své pomocníky – pinzetu, jehelec, jehlu a nit. Nejistě vzdychnu. Vypadá to lákavě a až podezřele jednoduše, když člověk sleduje hbité ruce budoucí lékařky. Jehlec jsou takové delší úzké nůžky a jehla zase zatočený drátek ve tvaru půl kruhu. „Nůžky“ se drží jen dvěma prsty dlaní dolů, rozevírají se tlakem k sobě a při šití se jimi drží jehla. Nezvádla jsem ani jeden steh, zato se mi podařilo přišít k podložce vlastní prst. Medička je evidentně na takové výsledky zvyklá a ochotně mi všechno zopakuje. „Jednou obtočit nit, po druhé obtočit, protáhnout, utáhnout. Jednou obtočit, protáhnout, utáhnout. Potřetí... A fik, ušmíknout,“ předvede mi během dvaceti vteřin krásný steh. „Proč se to musí dělat tak složitě a nemůžeme zapošívat běžnými uzlíky?“ ptám se trochu naivně a hodně vyčerpaně. „Lidská kůže je křehká, kdybychom dělali klasické, popraskala by. Stejně tak s jehlou – půlkruhovou používáme kvůli tomu, že rovná by zajela příliš hluboko a poničila by tkáň.“

Vnímejte při řeči svůj dech

Nevěřím, že jsem s jednou milou studentkou a nepovedeným stehem strávila skoro půl hodiny. Pokud chci stihnout alespoň část hlavního programu, který k Noci vědců připravila Univerzita Karlova na Právnické fakultě, musím rychle pokračovat do centra města. Letošní téma Noci vědců Šetrně k planetě vybízí k zamyšlení nejen nad stavem přírody a ekologickými tématy, ale i nad podobou mezilidských vztahů a vzájemné komunikace. Od 17. hodin odpoledne až

do pozdních nočních hodin je možné zhlédnout výstavy, uměleckou performanci, zajít na přednášky s komentovanými názornými ukázkami, zúčastnit se workshopů či si vyzkoušet rozličné experimenty. „Máte nadprůměrnou kapacitu plic, ale rychlost vašeho vydechování je lehce pod průměrem,“ zhodnotí můj dech pomocí spirometru studentka Alžběta Růžičková z Fonetického ústavu FF UK, který se na Noci vědců představil s tématem Řeč a možnosti jejího zkoumání. Dýchání totiž s řečí úzce souvisí. „Slova vycházejí z našich úst při výdechu. Umíme dokonale pracovat a šetřit s dechem. Aniž bychom si to uvědomovali, při řeči lehce vydechujeme a mezi slovy se v námi přirozených pauzách zase nadechujeme,“ vysvětluje Alžběta, zatímco já si potichu přeříkávám běžné konverzační fráze a snad poprvé v životě si uvědomuji svůj dech, když mluvím.

Proč světluškám svítí zadeček?

Sleduji herce skotačící v atriu Právnické fakulty a přemýšlím, kam dál. Program je pestrý a nabitý. „Trošku bojujeme s časem,“ přiznává maminka malého chlapce, s nímž právě vyšla z jednoho z přednáškových sálů a teď hledá v mobilní aplikaci Noci vědců, kdy přesně probíhají v Chemickém ústavu Přírodovědecké fakulty UK na Albertově hrátky s ohněm. „Chtěl bych vědět, jak je to s těmi světluškami,“ vysvětluje důvod spěchu desetiletý Martin. Dokud nezjistí, proč jim svítí zadečky, nepůjde spát. Alternativní prostor Kampusu Hybernská, jehož program je rovněž zaměřený na děti, budou muset letos oželeť. Tak snad příští rok – na patnáctém ročníku Noci vědců.

Noc vědců je celorepublikový vědecko-popularizační projekt, který si klade za cíl zapojit veřejnost do inspirujícího prostředí vědy. Už čtrnáctým rokem vždy na podzim jeden večer/jednu noc otevírají vědecké instituce, muzea, technická centra a vysoké školy své brány a dělí se s veřejností o své poznatky. Návštěvníci si hrají, poznávají, zkoušejí a snaží se objevovat a pochopit tento fascinující svět. Letošní téma bylo *Šetrně k planetě*.

Univerzita Karlova zpřístupnila veřejnosti čtyři budovy s bohatým vědecko-zábavným programem: **Právnickou fakultu, Anatomický ústav 2. lékařské fakulty, Chemický ústav Přírodovědecké fakulty a Kampus Hybernská**. Celkově letos navštívily Univerzitu Karlovu v rámci Noci vědců **tři tisíce zájemců**.